

CAPUT XII.

Hebræos urget Apostolus ut in fide constantes sint, et persecutionem quasi paternam Dei disciplinam accipient. Exemplo Esau, qui sua primogenita pro vili esca vendidit, hortatur eos ne ob lucra temporalia fidem suam tradant. Ostendit quanto lex nova in Sion data præstet veteri in Sina promulgata, et consequenter quanto gravius puniendi sint legem novam, quam Judæi veterem, violantes. Pergit eos urgere metu et minis, docens Deum in legis veteris promulgatione cœlum et terram comovisse, ut ostenderet se contra legis novæ transgressores terribilem fore.

Ideoque et nos tantam habentes impositam nubem testium, deponentes omne pondus et circumstans nos peccatum, per patientiam curramus ad propositum nobis certamen,

Aspiciens in auctorem fidei et consummatorem Jesum qui, proposito sibi gaudio, sustinuit crux confusione contempta, atque in dextera sedis Dei sedet.

Recogitare enim eum qui tam sustinuit a

Ideoque, et (cum patres prisci per fidem obscuram tot et tanta fecerint et sustinebunt), nos tantam habentes impositam nubem testium (ejus efficaciam, simus) depoentes omne pondus (terrestrium curarum), et (aborrentes apostatarum exemplum) circumstans nos (et alliciens nos ad) peccatum; (et) per patientiam (in studio) curramus ad (bene certandum) propositum nobis certamen, (ut bravium accipiamus. Si labor nos terret, simus)

Aspiciens in auctorem fidei et consummatorem (seu coronatorem) Jesum qui, proposito sibi (æternæ quietis) gaudio, sustinuit crux (suam, passionis suæ) confusione (seu ignominia) contempta, atque (in remunerationem suæ fortitudinis hodie) in dextera sedis Dei (Patris in æternum) sedet.

Recogitate enim (seu saepius cogitate) eum (Jesum), qui tam sustinuit a peccatoribus, (insurgentibus) adversum semet-

ipsum, (injuriam et) contradictionem; (sæpe de eo cogitate et in eum aspicite) ut ne (seu non) fatigemini (et non sitis) animis vestris deficientes (præ afflictionibus vestris, quæ longe afflictionibus Christi inferiores sunt);

Nondum enim (pro eo) usque ad sanguinem restitistis, (neque ita) adversus (apostasiæ) peccatum repugnantes (seu propugnantes fuistis ut pro eo mortui sitis, sicut ipse pro vobis mortuus est).

Et (an) obliti estis (hujus) consolationis (seu exhortationis sapientiae divinæ) quæ vobis tanquam filii loquitur, dicens: Fili mi, noli negligere disciplinam (seu correctionem, quam tibi infligit misericordia) Domini; neque fatigeris dum (seu quandiu) ab eo (per tribulationes) argueris (seu castigaberis):

Quem enim diligit Dominus, (illum) castigat; (et sicut pater) flagellat autem omnem filium (suum, non ut eum cruciet sed erudiat, sic Deus flagellat eum) quem (in filium) recipit. (Igitur)

In disciplina (seu in correctione, qua Deus per Judæorum vexationes patientiam vestram exercet), perseverate (et firmiter in fide state: per illam correctionem) tanquam (suis) filii vobis (in patrem) offert se Deus; quis enim filius, quem non corripit pater (ejus? Cogitate)

Quod si extra (omnem) disciplinam (relictæ) estis, cuius participes facti sunt omnes (electi et filii Dei), ergo (estis

peccatoribus adversum semetipsum contradictionem, ut ne fatigemini animis vestris deficientes.

Nondum enim usque ad sanguinem restitistis adversus peccatum repugnantes.

Et obtiti estis consolationis quæ vobis tanquam filii loquitur, dicens: Fili mi, noli negligere disciplinam Domini, neque fatigeris dum ab eo argueris;

Quem enim diligit Dominus castigat; flagellat autem omnem filium quem recipit.

In disciplina perseverate: tanquam filii vobis offert se Deus; quis enim filius quem non corripit pater?

Quod si extra disciplinam estis, cuius participes facti sunt omnes,

ergo adulteri et quoad Deum filii degeneres et) adulteri et non (ejus) filii estis (germani, proindeque eritis ejus paternæ hæreditatis exortes).

Deinde patres quidem carnis nostræ eruditores habuimus et reverebamur eos; non multo magis obtemperabimus Patri spirituum, et vivemus.

Deinde (seu insuper si) patres quidem carnis nostræ (ut) eruditores (et castigatores infantiae nostræ) habuimus, et (si nihilominus) reverebamur eos, (an) non multo magis obtemperabimus (Deo) Patri spirituum (seu animarum nostrarum ? (Certe ei a fortiori obtemperare debemus); et (sic) vivemus (vita sancta quæ nos ducet ad vitam æternam. Et multum differt, quoad utilitatem, castigatio patrum carnalium a castigatione Dei : nam)

Et illi quidem in tempore paucorum dierum secundum voluntatem suam erudiebant nos; hic autem ad id quod utile est in recipiendo sanctificationem ejus.

Et illi quidem (patres nostri, solummodo) in tempore (seu ad tempus) paucorum dierum, (et sæpe) secundum voluntatem (seu phantasiam) suam (sibi utiliore quam nobis), erudiebant (et castigabant) nos; hic autem, (scilicet, Deus nos non corripit et erudit nisi) ad id quod utile (nobis) est in recipiendo (seu ad recipiendam) sanctificationem ejus, (sive hic per gratiam sive per gloriam in cœlo. Non tam metuenda quam desideranda est hæc disciplina : nam)

Omnis autem disciplina in praesenti quidem videtur non esse gaudii sed mœroris; postea autem fructum pacatissimum exercitatis per eam reddet justitiæ.

Omnis autem disciplina (seu castigatio), in praesenti quidem (tempore in quo infligitur), videtur esse non gaudii sed mœroris (causa, quia castigatio suo doloris sensu nos ita afficit ut nihil aliud cogitemus); postea autem, (cum dolor transierit, sentiemus quod) fructum pacatissimum (seu maxime pacificum nobis)

exercitatis per eam reddet, (scilicet, fructum) justitiæ, (nempe sanctitatem in terra et beatitudinem in cœlis).

Propter quod (assequendum, (remissas (præ ignavia) manus et (præ desidia) soluta genua (roborate, et fortiter vos) erigite (ad accipiendam disciplinam vobis a Deo reservatam);

Et gressus rectos facite pedibus vestris (in via christiana, non declinantes in Judaismum ; si quem ex vobis claudicantem videtis, facite) ut non (permaneat) claudicans (ille ali)quis (et omnino) erret; magis autem (curate ut per vestras exhortationes et per vestrum exemplum ab errore abducatur et) sanetur.

Pacem sequimini (seu persequimini) et habete) cum omnibus (et etiam cum illis qui vos persequuntur) ; et (persequimini) sanctimoniam (seu puritatem animi), sine qua nemo videbit Deum, (secundum hoc Christi verbum : « Beati mundo corde, quoniam ipsi Deum videbunt ». Estote

Contemplantes (seu caventes) ne quis (ex vobis) desit gratia Dei (segniter et tenui ambulans in via ejus; videte) ne qua radix amaritudinis sursum germinans (bonum granum corrumpat et) impedit, (et per illam radicem, scilicet, apostasiam aut hæresim), inquinentur multi (ex vobis). Cavete etiam)

Ne quis (inter vos sit) fornicator aut profanus (seu sacrorum profanator), ut Esau qui propter unam escam (sibi pro-

Propter quod remissas manus et soluta genua erigite,

Et gressus rectos facite pedibus vestris, ut non claudicans quis erret, magis autem sanetur.

Pacem sequimini cum omnibus et sanctimoniam, sine qua nemo videbit Deum,

Contemplantes ne quis desit gratia Dei, ne qua radix amaritudinis sursum germinans, impedit et per illam inquinentur multi;

Ne quis fornicator aut profanus, ut Esau

qui propter unam
escam vendidit
primitiva sua.

Scitote enim
quoniam et po-
stea cupiens hæ-
reditare benedi-
ctionem reproba-
tus est; non e-
nim invenit pœ-
nitentiae locum,
quanquam cum
lacrymis inquisis-
set eam.

Non enim ac-
cessistis ad tra-
ctabilem montem
et accessibilem
ignem et turbinem
et caliginem et
procellam,

Et tubæ sonum
et vocem verbo-
rum quam qui au-
dierunt excusave-
runt se ne eis
fieret verbum,

Non enim por-
tabant quod dice-

curandam vendidit primitiva sua (seu jus
sacrum primogenituræ. Nolite, vos, sicut
et ille, pro terrenis opibus acquirendis
aut pro vita vestra a Judæis salvanda,
fidem vestram tradere et sic vestra ad
hæreditatem cœlestem jura vendere).

Scitote enim (et attendite) quoniam
(seu quòd) et (ille Esau), postea cupiens
hæreditare benedictionem (primogenito
destinatam, ab ea destitutus et a patre suo
quoad illam) reprobatus est; non enim
invenit (modum obtinendi a patre ut) pœ-
nitentiae locum (daret de benedictione Ja-
cobo praestitæ), quamvis cum lacrymis
inquisisset eam (recuperare. Ita et vos
fidem vestram nolite profanare, ne semel
amissam vix et nonnisi ægre recuperare
possitis. Terribile est hanc fidem et gra-
tiam Christi abjicere: nam accedendo ad
fidem et ad Christi Ecclesiam),

Non enim accessistis (tantummodo ut
olim populus Judaicus), ad tractabilem
(seu terrestrem) montem et (ad) accensi-
bilem (corporeum) ignem et (ad) turbinem
(venti) et (ad) caliginem et procellam (ex
tonitribus et fulguribus compositam),

Et (ad) tubæ sonum et (ad) vocem ver-
borum, quam (tamen terribilem fecerat
Deus, siquidem illi) qui (eam) audierunt
excusaverunt se (quòd non possent eam
sustinere et petierunt) ne eis (amplius
auditum) fieret (illud) verbum;

Non enim, (ut aiebant), portabant (seu
portare poterant) terrorem quem eis incu-

tiebat illud verbum) quod (a Deo) diceba-
tur, (scilicet; ne ullus homo ad montem
accedat); et si etiam bestia tetigerit (hunc)
montem, lapidabitur;

Et (enim vero) ita terribile erat (hoc
omne) quod (audiebatur et) videbatur, (ut
non sustineret ipse) Moyses (qui) dixit:
Parce, Domine, nam exterritus sum et
tremebundus. (Et hæc omnia terribilia,
quibus Deus legis veteris promulgationem
circundabat, indicabant quam graviter
puniendi essent ejus violatores):

Sed (quanto gravius peccaturi et pu-
niendi eritis, vos qui) accessistis (et ag-
gregati estis) ad Sion montem (non terre-
num sed spiritualem Ecclesiæ triumphan-
tis), et (ad) civitatem Dei viventis (seu)
Jerusalem cœlestem, et (ad) multorum
millium Angelorum (conventum et) fre-
quentiam,

Et (ad) Ecclesiam primitivorum (fide-
lium et apostolorum et martyrum qui
(jam actu) conscripti (et effecti) sunt (ci-
vies illius Jerusalem quæ est) in cœlis, et
(ad) judicem omnium (et fidei vestræ re-
muneratorem) Deum, et (ad) spiritus (Pa-
triarcharum et Prophetarum et omnium
legis tum veteris tum novæ) justorum (in
gloria) perfectorum (seu consummati-
orum),

Et (ad) testamenti novi mediatorem Je-
sus, et (ad) sanguinis (hujus) aspersio-
nem, melius loquentem quam (sanguis)
Abel, (siquidem hæc vox sanguinis Christi

batur: « Et si be-
stia tetigerit mon-
tem, lapidabitur. »

Et ita terrible
erat quod videba-
tur; Moyses di-
xit: Exterritus
sum et tremebun-
dus:

Sed accessistis
ad Sion montem
et civitatem Dei
viventis Jerusa-
lem cœlestem et
multorum mil-
lium Angelorum
frequentiam,

Et ecclesiam
primitivorum qui
conscripti sunt in
cœlis, et judicem
omnium Deum, et
spiritus justorum
perfectorum,

Et testamenti
novi mediatorem
Jesum, et sanguini-
nis aspersiōnē
melius loquen-

tem quam Abel misericordiam, dum vox Abeli non nisi vindictam, clamabat).

Videte ne recusetis loquentem. Si enim illi non effugerunt, recusantes eum qui super terram loquebatur, multo magis nos, qui de cœlis loquentem nobis avertisimus,

Videte ne (omnes illos vocationis vestrae favores et præsertim hunc Christi sanguinem) recusetis loquentem (pro nobis). Si enim illi (Hebrei poenam gravissimam) non effugerunt, (quia fuerunt) recusantes (et audire nolentes) eum (Dei legatum Moysen) qui super (hanc) terram (eis) loquebatur; (quanto) multo magis (puniendo sumus) nos qui de cœlis (adventum et nobis) loquentem avertisimus (seu audire recusaremus)? Videte igitur ne a Christo ad Mosen aut a Christianismo ad Judaismum redeatis; Moses enim tantummodo terrestris, cœlestis autem legislator et doctor est Christus,

Cujus vox movit terram tunc, nunc autem re-promittit dicens: Adhuc semel; et ego movebo non solum terram sed et cœlum.

Cujus vox (jam) movit terram, tunc (cum locutus est in monte Sina, nunc autem (per Aggæum) re-promittit (legem aliam et novam), dicens: Adhuc semel (pro semper hominibus loquar); et ego (tunc) movebo non solum terram sed et cœlum, (homines et Angelos per magna prodigia excitans ad attente considerandum opus quod ego patratus sum, scilicet, meam incarnationem et legislationem et redemptionem. Igitur eo ipso)

Quod autem « Adhuc semel » dicit, declarat mobilium translatio-nem tanquam factorum, ut maneant ea quæ sunt immobilia.

Quod autem illud verbum « adhuc semel (loquar) » dicit, (nonne evidenter) declarat (rerum) mobilium (seu transitoriæ legis mosaicæ) translationem (consummatam esse per executionem oraculorum) tanquam factorum (seu adimpletorum,

ita) ut (in futurum) maneant (in eorum loco) ea (sola) quæ sunt immobilia, (nempe Christi lex et doctrina).

Itaque regnum immobile (legis evan-gelicæ) suscipientes, habemus (nunc) gratiam (multo ampliorem quam Judæi per legem mosaicam, gratiam) per quam ser-viamus (seu servire possumus et debemus et esse) placentes Deo, (et illum colere). Cum (magnō) metu et (magna) reverentia.

(Cum metu serviamus illi, inquam);

Etenim Deus noster ignis consumens Etenim Deus est, (et urens eos qui carent hoc metu et noster ignis con-sumens est.

Itaque regnum immobile suscipientes habemus gratiam per quam serviamus placentes Deo cum metu et reverentia;

CAPUT XIII ET ULTIMUM.

Hebreos hortatur Apostolus ad opera charitatis fraternæ, ad hospitalitatem, castitatem conjugalem, fugam avaritiæ et imitationem præpositorum. Eos monet ne doctrinis novis et variis sinant se abduci, sed Eucharistia stabiliant cor suum. Ex typo veteri hostiae publicæ pro peccato oblatae, quæ cremanda erat extra castra, allegorice concludit « Exeamus igitur ad eum (Christum) extra castra, impropterum ejus portantes.

Rogo vos, fratres, ut)

Charitas fraternitatis (seu fraterna sit Charitas frater-
et) maneat in vobis, (ut decet inter fratres nitatis maneat in
ex eadem matre Ecclesia et ex eodem pa- vobis.

tre Christo genitos); Et hospitalitatem (erga fratres) nolite Et hospitalita-
oblivisci, (recordantes quod) per hanc tem nolite obli-
(hospitalitatem) enim latuerunt (seu non visci; per hanc
cognoverunt) quidam (Patriarchæ, ut quidam, Angelis

hospitio receptis. Abraham et Loth, se magnum coram Deo opus exercuisse et magnum honorem receperisse; putaverunt enim se homines accepisse, dum revera domus eorum honorata est ipsissimis) Angelis hospitio receptis.

Mementote vinctorum tanquam simul vincti, et laborantium tanquam et ipsi in corpore morantes. Mementote vinctorum, (qui pro Christo sunt vincti), tanquam (ac si vos essetis) simul vincti (cum illis); et (curam habete) laborantium (sive morbis sive alio modo), *tanquam*, (seu cogitantes quod) et (vos) ipsi in corpore (iisdem infirmitatibus obnoxio estis) morantes.

Honorabile conubium in omnibus et thorus immaculatus: fornicatores enim et adulteros judicabit Deus.

Sint mores sine avaritia, contenti praesentibus: ipse enim dixit: Non te deseram neque derelinquam,

Sint mores (vestri et sit vita vestra) sine avaritia; (et estote) contenti praesentibus (opibus, quaecumque sint, quas habetis; confidentes estote in Domino provideente): ipse enim dixit pauperi justo): « Non te deseram neque (in egestate tua) derelinquam »,

Ita ut confidenter dicatis: Dominus mihi (est) adjutor; (idcirco) non timebo quid faciat mihi homo (ut mihi noceat). homo.

Mementote præpositorum vestrorum qui vobis locuti sunt verbum Dei; quorum in-

Mementote præpositorum vestrorum (et Apostolorum et Episcoporum et sacerdotum sive mortuorum sive adhuc viventium), qui vobis locuti sunt verbum Dei;

a lege mosaica impositis vel vetitis) quæ non profuerunt ambulantibus (seu observantibus ea, quia nihil gratiae infusum est) in eis. (Harum escarum aut aliorum legalium observantia vobis æque ac illis inutilis esset, imo et injuriosa Christo qui ad stabiliendum in fide sua cor nostrum nobis offert corpus suum, quod certe multo melior est victimæ quam Judæorum victimæ):

Habemus enim (nos) altare (in quo offerimus corpus et sanguinem Christi et) de quo edere non habent potestatem (omnes illi) qui (adhuc mosaico) tabernaculo (et altari) deserviunt (aut communicant: quod sic probatur ex veteri typo: Levitæ enim non poterant edere de his victimis, quorum (estote) intuentes exitum conversationis (seu vitæ gloriosum, et) imitamini (eorum) fidem (et animi constantiam, ut æque ac illi pro fidei confessione quidvis pati cupiatis. Sic agentes, eadem bona, quæ ipsi, consequemini: nam)

Jesus Christus (idem erat) heri (qui est) et hodie, et (idem) ipse (erit) in (omnia) saecula, (scilicet, æque potens et beneficus in eos qui pro ipso patientur in terra, et eos remuneraturus in cœlo).

Doctrinis variis et peregrinis (seu adventitiis nolite (sinere) vos extra Ecclesiæ doctrinam) abduci: optimum est enim gratia (seu sanctitate) stabilire (et confirmare) cor (suum, et) non (ponere) spem suam in discernendis) escis (aut aliis rebus

tuentes exitum conversationis, imitamini fidem.

Jesus Christus heri et hodie ipse et in saecula.

Doctrinis variis et peregrinis nolite abduci. Optimum est enim gratia stabilire cor non escis quæ non profuerunt ambulantibus in eis.

Habemus altare de quo edere non habent potestatem qui tabernaculo deserviunt:

quarum sanguis expiatorius inferebatur in Sancta sanctorum ; si ali-

Quorum enim animalium infertur sanguis pro peccato in sancta per Pontificem, horum corpora cremantur extra castra :

Propter quod et Jesus, ut sanctificaret per suum sanguinem populum, extra portam passus est.

Exeamus igitur ad eum extra ca-

Quorum enim animalium infertur sanguis (oblatus) pro (populi et pontificis) peccato in sancta per pontificem (aaronicum), horum (animalium) corpora cremantur extra castra, (et nullus Judæus ex eis edere potest ; atqui illæ victimæ erant figura et typus victimæ nostræ, scilicet, corporis Christi ; ergo non possunt Levitæ edere corpus Christi. Alia est causa allegorica cur hæc hostiarum crematio extra castra fieret, nempe, quia erant figura Christi qui extra Jerusalem immolandus erat : nam)

Propter quod (seu propter illam figuram adimplendam) et Jesus, (cum statuisset) ut sanctificaret per suum sanguinem populum (christianum, noluit sacrificium suum adimplere in templo judaico Hierosolymitanus ; sed) extra portam (Hierosolymæ) passus est, (nos sic admonens quod nos christiani, si ad illum accedere cupimus, exire debemus extra templum et sacrificium legis mosaicæ : insuper significare voluit quod exeamus extra castra voluptatum et legum hujus mundi caduci, ut ejus amplectamur crucem et paupertatem et humilitatem et persecutio[n]es et contemptum et etiam martyrium. Deseramus igitur synagogam, templum, veteris legis sacrificium, et omnia hujus mundi oblectamenta ; et)

Exeamus igitur ad eum (Christum ad-eundum) extra castra (hujus mundi, ut

simus) improperium (seu ignominiam crucis) ejus portantes. (Ne vos pigeat et poeniteat hunc mundum pro Christo relinquere) ;

Non enim habemus hic civitatem manentem (seu stabilem) ; sed futuram (civitatem) inquirimus, (quæ est æterna et nobis a Christo promissa).

Per ipsum ergo (Christum Pontificem et mediatorem nostrum, qui hæc omnia nobis bona conciliavit), offeramus hostiam laudis semper Deo, id est, fructum labiorum confitentium (seu benedicentium) nomini ejus (per psalmos, hymnos, gratiarum actiones, et præsertim per sacrificium Missæ quod est præcipua hostia laudis. Insuper)

Beneficentiae autem (in pauperes) et communionis (seu communicationis honorum vestrorum in egentes faciendæ) nolite obliuisci ; talibus enim (charitatis) hostiis promeretur (seu propitius redditur) Deus.

Obedite præpositis vestris, (nempe episcopis et presbyteris) ; et subjacete eis (libenti et prompto animo) : ipsi enim (pro vobis) p[re]vigilant, quasi rationem pro animabus vestris reddituri ; (eis, inquam, libenter obedite), ut cum gaudio hoc faciant et non gementes (super inobedientia aut irreverentia vestra) : hoc enim, (nempe si gemant, apud Deum) non expedit vobis. (Insuper)

Orate pro nobis ; (speramus nos vestra apud Deum recordatione non esse indi-

stra, improperium ejus portantes :

Non enim habemus hic manentem civitatem ; sed futuram inquirimus.

Per ipsum ergo offeramus hostiam laudis semper Deo, id est, fructum labiorum confitentium nomini ejus.

Beneficentiae autem et communionis nolite obliuisci ; talibus enim hostiis promeretur Deus.

Obedite præpositis vestris et subjacete eis. Ipsi enim p[re]vigilant quasi rationem pro animabus vestris reddituri, ut cum gaudio hoc faciant et non gementes ; hoc enim non expedit vobis.

Orate pro nobis : confidimus

enim quia bonam conscientiam habemus in omnibus bene volentes conversari:

Amplius autem deprecor vos hoc facere, quo celerius restituar vobis.

Deus autem pacis, qui eduxit de mortuis pastorem magnum ovium, in sanguine testamenti æterni, Dominum nostrum Jesum Christum,

Aptet vos in omni bono ut faciatis ejus voluntatem, faciens in vobis quod placeat coram se per Jesum Christum, cui est gloria in sæcula sæculorum. Amen.

Rogo autem vos, fratres, ut sufferatis verbum solatii; etenim perpaucis scripsi vobis.

Cognoscite fratrem nostrum Timotheum dimis-

gnos); confidimus enim quia (seu quòd) bonam conscientiam habemus (nobis testificantem quòd) in omnibus (simus) bene volentes conversari (seu prodesse vobis):

Amplius (seu instantius) autem deprecor vos hoc facere, (scilicet pro nobis orare), quo celerius (obtineam ut) restituar vobis (et vos invisere possim. Opto ut)

Deus autem pacis, qui eduxit (et suscitavit) de mortuis pastorem magnum ovium, in sanguine (seu per sanguinem suum) testamenti æterni (mediatorem factum, scilicet) Dominum nostrum Jesum Christum, (sit et maneat vobiscum : opto ut)

Aptet (et disponat) vos (tanquam unius corporis membra, ut efformati sitis) in omni (opere) bono ; (et det vobis) ut faciatis ejus voluntatem, (et ipse Deus possit esse) faciens in vobis (omne) quod placeat coram se (et quocunque vobis imponere velit ; et oro ut hoc fiat) per Jesum Christum, cui est (in omnibus reddenda) gloria in sæcula sæculorum. Amen.

Rogo autem vos, fratres, ut, (quamvis non sim proprie Apostolus vester), sufferatis (et æquo animo accipiatis illud) verbum solatii (quod ad vos scribere præsumo): etenim (forsan hæc epistola, utpote longa, vobis aliquid tædii attulit ; et tamen) perpaucis (verbis) scripsi vobis, (si ad rei dignitatem attendatis).

Cognoscite (seu scitote) fratrem nostrum Timotheum (e vinculis esse) dimissum ; cum quo, si celerius (seu mature ad me)

venerit, (ibo et) videbo vos. (In nomine sum ; cum quo, si celerius venerit, videbo vos.

Salutate omnes præpositos vestros et omnes sanctos (seu christianos, qui sunt inter vos. Salutant vos, (qui) de Italia (sunt), fratres.

Gratia (Dei sit et maneat) cum omnibus vobis. Amen.

Salutate omnes præpositos vestros et omnes sanctos. Salutant vos de Italia fratres.

Gratia cum omnibus vobis. Amen.

FINIS EPISTOLÆ B. PAULI AD HEBRÆOS.

TABLE DES MATIÈRES

	PAGES
Avant-propos	1
Avis important.	7
Epistola B. Pauli ad Romanos	9
— prima ad Corinthios	111
— secunda ad Corinthios	221
— ad Galatas	289
— ad Ephesios	327
— ad Philippenses	363
— ad Colossenses	387
— prima ad Thessalonicenses	409
— secunda ad Thessalonicenses	429
— prima ad Timotheum	441
— secunda ad Timotheum.	469
— ad Titum	489
— ad Philemonem	501
— ad Hebraeos	507

FIN DE LA TABLE.

